ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 12.09.1998 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

279

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 7. júna 1996 bola v Berne podpísaná Zmluva medzi Slovenskou republikou a Švajčiarskou konfederáciou o sociálnom zabezpečení. Zmluva nadobudla platnosť 1. decembra 1997 na základe článku 31 ods. 2. Národná rada Slovenskej republiky so zmluvou vyslovila súhlas svojím uznesením č. 414 z 12. septembra 1996 a prezident Slovenskej republiky ju ratifikoval 29. septembra 1997.

ZMLUVA medzi Slovenskou republikou a Švajčiarskou konfederáciou o sociálnom zabezpečení

Slovenská republika a Švajčiarska konfederácia (ďalej len „zmluvné štáty“) na základe želania a v záujme svojich občanov rozhodli sa upraviť vzťahy medzi obidvoma krajinami v oblasti sociálneho zabezpečenia a dohodli sa uzavrieť túto zmluvu:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

1. Význam pojmov použitých v zmluve:
   a) „územie“ – vo vzťahu k Slovenskej republike územie Slovenskej republiky, vo vzťahu k Švajčiarskej konfederácii územie Švajčiarskej konfederácie,
   b) „občan“ – vo vzťahu k Slovenskej republike štátny občan Slovenskej republiky, vo vzťahu k Švajčiarskej konfederácii štátny občan Švajčiarskej konfederácie,
   c) „právne predpisy“ – zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy uvedené v článku 2,
   d) „príslušný úrad“ – vo vzťahu k Slovenskej republike Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, vo vzťahu k Švajčiarskej konfederácii Spolkový úrad sociálneho poistenia Švajčiarskej konfederácie,
   e) „nositeľ“ – inštitúcia, ktorej patrí vykonávanie právnych predpisov v rozsahu uvedenom v článku 2 ako celku alebo jeho časti,
   f) „bývať“ – vo vzťahu k Švajčiarskej konfederácii obvykle sa zdržiavať,
   g) „trvalé bydlisko“ – v zmysle švajčiarskeho Občianskeho zákonníka miesto, kde sa osoba zdržiava s úmyslom trvalého pobytu,
   h) „bydlisko“ – vo vzťahu k Slovenskej republike miesto trvalého pobytu alebo prechodného pobytu,
   i) „doba zabezpečenia (poistenia)“ – doba platenia príspevkov, doba zárobkovej činnosti alebo doba pobytu, ako aj doba postavená im na roveň, ktorá sa za takúto považuje podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov,
   j) „peňažná dávka“ alebo „dôchodok“ – peňažná dávka alebo dôchodok vrátane všetkých príspevkov, prídavkov a zvýšení,
   k) „utečenec“ – utečenec v zmysle Dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951 a Protokolu týkajúceho sa právneho postavenia utečencov z 31. januára 1967,
   l) „osoba bez štátnej príslušnosti“ – osoba bez štátnej príslušnosti v zmysle Dohovoru o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z 28. septembra 1954,
   m) „rodinný príslušník“ a „pozostalý“ – rodinný príslušník a pozostalý, ak odvodzujú svoje práva od práv občanov zmluvných štátov, utečencov alebo osôb bez štátnej príslušnosti.
2. Iné pojmy v tejto zmluve majú význam, ktorý im patrí podľa právnych predpisov príslušného zmluvného štátu.

Článok 2

1. Táto zmluva, ak sa v nej neustanovuje inak, sa vzťahuje
   A. v Slovenskej republike na zákony o
   a) dôchodkovom zabezpečení týkajúce sa týchto dávok:
      1. starobný dôchodok,
      2. invalidný dôchodok,
      3. čiastočný invalidný dôchodok,
      4. vdovský dôchodok,

5. vdovecký dôchodok,
6. sirotský dôchodok,
7. sociálny dôchodok,

b) nemocenskom poistení týkajúce sa týchto dávok:

1. nemocenské,
2. podpora pri ošetrovaní člena rodiny,
3. peňažná pomoc v materstve,
4. vyrovnávací príspevok v tehotenstve a v materstve,
5. podpora pri narodení dieťaťa,
6. pohrebné,

B. vo Švajčiarskej konfederácii na spolkové zákony o

a) starobnom poistení a poistení pozostalých,

b) invalidnom poistení,

c) nemocenskom poistení.

2. Táto zmluva sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré ustanovujú, menia alebo dopĺňajú právne predpisy uvedené v odseku 1.

3. Zmluva sa vzťahuje aj na

a) právne predpisy, ktoré upravujú nové sústavy sociálneho zabezpečenia, ak sa zmluvné štáty tak dohodnú,

b) právne predpisy, ktoré rozširujú platné sústavy na nové kategórie osôb, ak zmluvný štát, ktorý mení svoje právne predpisy, nedoručí v lehote šiestich mesiacov od úradného zverejnenia príslušných právnych predpisov druhému zmluvnému štátu oznámenie o opaku.

Článok 3

Táto zmluva sa vzťahuje na

a) občanov obidvoch zmluvných štátov, ako aj ich rodinných príslušníkov a pozostalých,

b) utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti a ich pozostalých, ak majú bydlisko na území jedného zo zmluvných štátov; ak však existujú výhodnejšie vnútroštátne právne predpisy, použijú sa tieto vnútroštátne právne predpisy,

c) iné osoby ako uvedené v písmenách a) a b), ak ide o článok 6, článok 7 ods. 1 až 3, článok 8 ods. 3 a 4, články 10 až 13 a štvrtú časť tejto zmluvy,

d) štátnych občanov Českej republiky, ak ide o článok 15 písm. c).

Článok 4

1. Ak táto zmluva neustanovuje inak, pri uplatňovaní právnych predpisov jedného zmluvného štátu sú občania, ich rodinní príslušníci a pozostalí jedného zmluvného štátu vo svojich právach a povinnostiach rovní s občanmi, ich rodinnými príslušníkmi a pozostalými druhého zmluvného štátu.

2. Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na právne predpisy Švajčiarskej konfederácie týkajúce sa

a) dobrovoľného starobného poistenia, poistenia pozostalých a invalidného poistenia švajčiarskych občanov s trvalým bydliskom mimo územia Švajčiarskej konfederácie, ako aj dávok sociálnej starostlivosti pre švajčiarskych občanov v zahraničí,

b) starobného poistenia, poistenia pozostalých a invalidného poistenia švajčiarskych občanov, ktorí vykonávajú zamestnanie mimo územia zmluvných štátov pre zamestnávateľa vo Švajčiarskej konfederácii a sú ním aj odmeňovaní; výnimkou je ustanovenie článku 7 ods. 4.

Článok 5

1. Osobám uvedeným v článku 3 písm. a) a b) prislúchajú peňažné dávky, na ktoré im vznikne nárok podľa právnych predpisov uvedených v článku 2 ods. 1 časti B písm. a) a b), ako aj v časti A písm. a) prvom až šiestom bode, ak bývajú na území jedného zo zmluvných štátov. To neplatí, ak ide o ustanovenie článku 5 ods. 2.
2. Zákonné dôchodky prislúchajúce zo švajčiarskeho invalidného poistenia poistencom, ktorí sú menej ako poloviční invalidi, ako aj mimoriadne dôchodky a zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť prislúchajúce zo švajčiarskeho starobného poistenia, poistenia pozostalých a invalidného poistenia sa poskytujú len za predpokladu trvalého bydliska na území Švajčiarskej konfederácie.
3. Peňažné dávky, na ktoré vznikne nárok podľa právnych predpisov jedného zo zmluvných štátov podľa ustanovenia článku 2 ods. 1 časti B písm. a) a b), časti A písm. a) prvého až šiesteho bodu, sa poskytnú občanom druhého zmluvného štátu, ich rodinným príslušníkom a pozostalým bývajúcim v treťom štáte, s ktorým má príslušný zmluvný štát uzavretú medzinárodnú zmluvu o sociálnom zabezpečení, za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu ako vlastným občanom alebo ich rodinným príslušníkom a pozostalým, ktorí bývajú v tomto treťom štáte.

DRUHÁ ČASŤ
UPLATŇOVANIE PRÁVNYCH PREDPISOV

Článok 6

Ak články 7 až 10 neustanovujú inak, spravuje sa poisťovacia povinnosť osôb uvedených v článku 3 právnymi predpismi toho zmluvného štátu, na ktorého území vykonávajú tieto osoby zárobkovú činnosť.

Článok 7

1. Zamestnanci podniku so sídlom na území jedného zmluvného štátu, ktorí budú prechodne vyslaní vykonávať zamestnanie na území druhého zmluvného štátu, podliehajú počas 24 mesiacov právnym predpisom toho zmluvného štátu, na ktorého území má podnik svoje sídlo. Ak doba vyslania bude dlhšia, môžu sa príslušné úrady dohodnúť, že zamestnanci naďalej podliehajú právnym predpisom vysielajúceho zmluvného štátu.
2. Zamestnanci dopravného podniku so sídlom na území jedného zmluvného štátu, ktorí vykonávajú zamestnanie na území obidvoch zmluvných štátov, podliehajú právnym predpisom toho zmluvného štátu, na ktorého území má podnik svoje sídlo. Ak však má takýto zamestnanec trvalé bydlisko na území druhého zmluvného štátu alebo je tam trvale zamestnaný v pobočke alebo v stálom zastúpení takéhoto podniku, podlieha právnym predpisom tohto zmluvného štátu.
3. Zamestnanci verejných služieb jedného zmluvného štátu, ktorí sú vyslaní na územie druhého zmluvného štátu, podliehajú právnym predpisom vysielajúceho zmluvného štátu.
4. Občania zmluvných štátov, ktorí sú členmi posádky námornej lode plaviacej sa pod vlajkou jedného zo zmluvných štátov, podliehajú právnym predpisom tohto zmluvného štátu.

Článok 8

1. Občania zmluvného štátu, ktorí pôsobia ako členovia diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu na území druhého zmluvného štátu, podliehajú právnym predpisom vysielajúceho štátu.
2. Občania zmluvného štátu, ktorí vykonávajú zamestnanie na území druhého zmluvného štátu v službách diplomatickej misie alebo konzulárneho úradu vysielajúceho štátu, sú poistení podľa právnych predpisov vysielajúceho štátu. Počas troch mesiacov od začiatku svojho pôsobenia alebo od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy si môžu zvoliť uplatnenie právnych predpisov prijímajúceho štátu.
3. Odsek 2 platí primerane pre

a) občanov tretích štátov, ktorí sú zamestnaní v službách diplomatického alebo konzulárneho zastupiteľstva jedného zmluvného štátu na území druhého zmluvného štátu,

b) občanov zmluvného štátu a občanov tretích štátov, ktorí vykonávajú na území druhého zmluvného štátu zamestnanie ako osobný personál občana vysielajúceho zmluvného štátu podľa odsekov 1 a 2.

4. Ak diplomatická misia alebo konzulárny úrad zmluvného štátu zamestná na území druhého zmluvného štátu osoby, ktoré sú poistené podľa právnych predpisov prijímajúceho štátu, diplomatická misia je povinná plniť poistné povinnosti, ktoré jej ako zamestnávateľovi vyplývajú z právnych predpisov prijímajúceho zmluvného štátu. Ak občan uvedený v odseku 1 alebo v odseku 2 zamestná osoby v zmysle predchádzajúcej vety, vzťahuje sa na neho prvá veta primerane.
5. Odseky 1 až 4 sa nevzťahujú na honorárnych členov konzulárnych zastupiteľstiev a ich zamestnancov.

Článok 9

1. Občania zmluvného štátu, ktorí vykonávajú zamestnanie na území druhého zmluvného štátu v službách diplomatického alebo konzulárneho zastupiteľstva tretieho štátu a nie sú poistení ani v tomto štáte, ani vo vysielajúcom štáte, budú poistení podľa právnych predpisov prijímajúceho štátu.
2. Pre švajčiarske starobné poistenie, poistenie pozostalých a invalidné poistenie odsek 1 platí primerane aj pre manželských partnerov a deti osôb uvedených v odseku 1, ktoré s nimi bývajú vo Švajčiarskej konfederácii, ak nie sú poistení podľa právnych predpisov vysielajúceho zmluvného štátu.

Článok 10

Príslušné úrady obidvoch zmluvných štátov sa môžu dohodnúť na výnimkách z článkov 6 až 8.

Článok 11

1. Ak osoba vykonáva zamestnanie podľa článkov 7 až 10 na území jedného zmluvného štátu, podlieha naďalej právnym predpisom druhého zmluvného štátu; to platí aj pre jej manželského partnera, jej deti, ktorí s touto osobou bývajú na území prvého zmluvného štátu, za predpokladu, že sami nevykonávajú zamestnanie.
2. Ak sa na manželského partnera a deti, ktorí sú uvedení v odseku 1, vzťahujú švajčiarske právne predpisy, tieto osoby sú poistené podľa švajčiarskeho starobného poistenia, poistenia pozostalých a invalidného poistenia.

TRETIA ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA

Prvá kapitola
Choroba a materstvo

Článok 12

1. Ak osoba zmení zamestnávateľa alebo sa presídli zo Slovenskej republiky na územie Švajčiarskej konfederácie, je povinná počas troch kalendárnych mesiacov od skončenia poistenia v Slovenskej republike sa poistiť vo švajčiarskom nemocenskom poistení. V takomto prípade sa pri uplatňovaní nároku na dávky zohľadňujú aj doby poistenia v Slovenskej republike.
2. Osoba získa nárok na poskytovanie dávok v prípade materstva podľa odseku 1 len za predpokladu, že bola aspoň tri mesiace poistená vo Švajčiarskej konfederácii.

Článok 13

1. Osoby, ktoré majú bydlisko na území Slovenskej republiky a tam vykonávajú zamestnanie, majú nárok na výplatu dávok nemocenského poistenia.

2. Ak pre vznik nároku na výplatu dávok nemocenského poistenia je potrebná určitá doba poistenia v sústave nemocenského poistenia Slovenskej republiky, do tejto doby sa započítava aj doba poistenia na území Švajčiarskej konfederácie.

Druhá kapitola

Staroba, invalidita, smrť

A. Uplatňovanie právnych predpisov Švajčiarskej konfederácie

Článok 14

1. Občania Slovenskej republiky, ktorí bezprostredne pred vznikom invalidity boli poistení podľa právnych predpisov Švajčiarskej konfederácie o starobnom poistení, poistení pozostalých a invalidnom poistení, majú nárok na výplatu podporných invalidných dávok, ak bývajú na území Švajčiarskej konfederácie. Pre priznanie invalidných dávok platí ustanovenie článku 15 písm. a) analogicky.
2. Občania Slovenskej republiky, ktorí bezprostredne pred vznikom invalidity neboli poistení podľa právnych predpisov Švajčiarskej konfederácie o starobnom poistení, poistení pozostalých a invalidnom poistení, ale sú tam inak poistení, majú nárok na výplatu podporných invalidných dávok počas bývania na území Švajčiarskej konfederácie za predpokladu, že pred vznikom invalidity bývali na území Švajčiarskej konfederácie aspoň jeden rok. Maloleté deti majú nárok na takéto dávky, ak nepretržite od narodenia bývali vo Švajčiarskej konfederácii alebo sa tam narodili ako invalidné.
3. Za trvalé bydlisko na území Švajčiarskej konfederácie podľa odseku 2 sa považuje taký pobyt, keď občan Slovenskej republiky neopustí územie Švajčiarskej konfederácie na dlhšie ako tri mesiace.
4. Dieťa, ktoré sa narodí ako invalidné na území Slovenskej republiky, je postavené na roveň invalidnému dieťaťu narodenému vo Švajčiarskej konfederácii, ak matka dieťaťa nebývala na území Slovenskej republiky pred jeho narodením dlhšie ako dva mesiace. Ak sa narodí zdravotne postihnuté dieťa, náklady spojené s poskytnutím plnenia do obdobia prvých troch mesiacov preberá švajčiarske invalidné poistenie, a to v rozsahu, v akom by muselo plniť takéto výkony na území Švajčiarskej konfederácie.
5. Ustanovenie odseku 4 platí rovnako, ak v dôsledku zdravotného stavu dieťaťa, ktoré sa narodilo mimo územia zmluvných štátov, boli vykonané neodkladné opatrenia.

Článok 15

Za poistencov, ktorým vzniká nárok na plnenie podľa právnych predpisov Švajčiarskej konfederácie o invalidnom poistení, sa považujú aj

a) občania Slovenskej republiky s bydliskom na území Slovenskej republiky za predpokladu, že museli skončiť zárobkovú činnosť vo Švajčiarskej konfederácii v dôsledku choroby alebo úrazu, ak invalidita bola zistená v priebehu jedného roka odo dňa skončenia pracovného pomeru z dôvodu invalidity, ktorá bola zistená v tomto štáte; naďalej však musia platiť poistné príspevky na starobné poistenie, poistenie pozostalých a invalidné poistenie tak, akoby mali trvalé bydlisko na území Švajčiarskej konfederácie,

b) občania Slovenskej republiky, ktorí po skončení zamestnania dostávajú podporné invalidné dávky z poistenia vo Švajčiarskej konfederácii; sú však povinní naďalej prispievať na starobné poistenie, poistenie pozostalých a invalidné poistenie,

c) občania Slovenskej republiky, na ktorých sa nevzťahujú ustanovenia písmen a) a b) a ktorí v čase vzniku nároku na plnenie

   aa) boli dôchodkovo poistení v Slovenskej republike, alebo

   bb) boli zdravotne (nemocensky) poistení v Slovenskej republike, alebo

   cc) poberajú invalidný alebo starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky alebo im na taký dôchodok vznikol nárok.

Článok 16

1. Ak vznikne nárok na zákonné čiastkové dôchodky občanom Slovenskej republiky alebo ich pozostalým zo švajčiarskeho starobného poistenia alebo z poistenia pozostalých vo výške najviac 10 % zo sumy plného dôchodku, a nemajú trvalé bydlisko na území Švajčiarskej konfederácie, prislúcha im jednorazové odstupné vo výške sumy predpokladaných dávok. Ak sa občania Slovenskej republiky alebo ich pozostalí, ktorí poberali čiastkový dôchodok, presídlia zo Švajčiarskej konfederácie, patrí im zodpovedajúce odstupné vo výške dôchodku v čase presídlenia.
2. Ak je zákonný čiastkový dôchodok vyšší ako 10 %, ale najviac 20 % z plného dôchodku, môžu si občania Slovenskej republiky alebo ich pozostalí, ktorí nemajú trvalé bydlisko na území Švajčiarskej konfederácie alebo ktorí sa vysťahovali z tohto zmluvného štátu, zvoliť medzi poskytovaním dôchodku alebo odstupným. Voľbu treba vykonať v priebehu konania o priznanie dôchodku za predpokladu, že oprávnené osoby už nebývajú na území Švajčiarskej konfederácie, alebo pri vysťahovaní z krajiny, ak už vo Švajčiarskej konfederácii poberali dôchodok.
3. Po vyplatení jednorazového odstupného z poistenia Švajčiarskej konfederácie nemožno si uplatňovať z dôvodu tohto poistenia žiadne nároky z dovtedy zaplatených príspevkov.
4. Odseky 1 až 3 sa vzťahujú aj na zákonné dôchodky zo švajčiarskeho invalidného poistenia, ak osoba, ktorej vznikol nárok na dôchodok, dovŕšila 55 rokov veku a invalidita u nej trvá.

Článok 17

1. Občania Slovenskej republiky majú nárok na mimoriadne dôchodky zo švajčiarskeho poistenia za rovnakých podmienok ako občania Švajčiarskej konfederácie, ak bezprostredne pred uplatnením nároku na dôchodok bývali na území Švajčiarskej konfederácie

a) v prípade starobného dôchodku najmenej 10 rokov,

b) v prípade invalidného dôchodku, dôchodku pre pozostalých alebo na to nadväzujúceho starobného dôchodku nepretržite najmenej päť rokov.

2. Doba bývania podľa odseku 1 sa považuje za nepretržitú, ak občan v priebehu jedného kalendárneho roka neopustí Švajčiarsku konfederáciu na dlhšie ako tri mesiace. Vo výnimočných prípadoch sa môže trojmesačná lehota predĺžiť. Do doby bývania sa nezapočítavajú doby, počas ktorých občania Slovenskej republiky boli oslobodení od poistnej povinnosti švajčiarskeho starobného poistenia, poistenia pozostalých a invalidného poistenia.

3. Poskytnutie mimoriadnych dôchodkov podľa odseku 1 nebráni vyplateniu náhrad za príspevky zaplatené do švajčiarskeho starobného poistenia a poistenia pozostalých pred nadobudnutím platnosti zmluvy. V týchto prípadoch sa však vrátené príspevky zaúčtujú do poskytovaných dôchodkov.

B. Uplatňovanie právnych predpisov Slovenskej republiky

Článok 18

Ak podľa právnych predpisov Slovenskej republiky vznikne občanovi alebo jeho pozostalým nárok na dôchodok aj bez doby zabezpečenia (poistenia) získanej podľa právnych predpisov Švajčiarskej konfederácie výlučne len za doby zabezpečenia (poistenia) získané na území Slovenskej republiky, nositeľ v Slovenskej republike prizná takúto dávku bez ohľadu na dĺžku doby zabezpečenia (poistenia) získanú vo Švajčiarskej konfederácii.

Článok 19

1. Ak uplatňuje nárok na dôchodok občan alebo jeho pozostalí, ktorí získali doby zabezpečenia (poistenia) podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov, určí sa dôchodok takto:

a) nositeľ v Slovenskej republike najprv zistí, či podľa príslušných právnych predpisov spĺňa občan s prihliadnutím na súčet dôb zabezpečenia (poistenia) podmienky nároku na dôchodok,

b) ak vznikne nárok na dôchodok, vypočíta nositeľ v Slovenskej republike najprv plnú výšku dôchodku, ktorá by mu patrila, keby sa všetky doby zabezpečenia (poistenia) zhodnotili podľa právnych predpisov Slovenskej republiky,

c) na základe plnej výšky dôchodku prizná nositeľ dôchodok v sume zodpovedajúcej pomeru medzi dĺžkou doby zabezpečenia (poistenia) zhodnotenou podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a celkovou dobou zabezpečenia (poistenia) získanou podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov,

d) pri postupe podľa písmen b) a c) sa prihliada na doby zabezpečenia (poistenia), ktoré sa kryjú tak, akoby sa neprekrývali.

2. Ak doby zabezpečenia (poistenia) na území Slovenskej republiky nedosiahnu 12 mesiacov, dôchodok sa podľa tejto zmluvy neposkytne. To neplatí, ak podľa právnych predpisov Slovenskej republiky vznikne nárok na dôchodok iba na základe týchto dôb zabezpečenia (poistenia).

3. Priemerný mesačný zárobok, ktorý je potrebný na určenie výšky dôchodku podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, sa vypočíta podľa právnych predpisov tohto zmluvného štátu.

ŠTVRTÁ ČASŤ
RÔZNE USTANOVENIA

Článok 20

Príslušné úrady

a) dohodnú vo vykonávacích predpisoch nevyhnutné opatrenia na vykonávanie tejto zmluvy,

b) budú sa navzájom informovať o zmenách svojich právnych predpisov,

c) určia kontaktné miesta na uľahčenie styku medzi nositeľmi obidvoch zmluvných štátov,

d) navzájom sa informujú o všetkých opatreniach prijatých na vykonávanie tejto zmluvy.

Článok 21

1. Nositelia, príslušné úrady a súdy zmluvných štátov si poskytujú vzájomnú pomoc pri vykonávaní tejto zmluvy tak, akoby išlo o uplatňovanie ich vlastných právnych predpisov. Pomoc s výnimkou lekárskych vyšetrení je bezplatná.

2. Na posúdenie stupňa invalidity môžu nositelia každého zmluvného štátu prihliadať na správy a lekárske posudky zaslané nositeľmi druhého zmluvného štátu. Majú však právo dať poistenca vyšetriť lekárom podľa vlastnej voľby.

Článok 22

1. Oslobodenie od kolkových poplatkov a daní alebo ich zníženie určené podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu pre listiny a doklady, ktoré je potrebné predložiť podľa týchto právnych predpisov, platí aj pre listiny a doklady, ktoré je potrebné predložiť podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu.

2. Príslušné úrady alebo nositelia obidvoch zmluvných štátov upustia od diplomatického alebo konzulárneho overovania listín a dokladov, ak sa majú predkladať pri vykonávaní tejto zmluvy.

Článok 23

1. Príslušné úrady, nositelia a súdy jedného zmluvného štátu nemôžu odmietnuť písomné žiadosti alebo iné písomnosti z jazykových dôvodov, ak sú napísané v úradnom jazyku druhého zmluvného štátu alebo v anglickom jazyku.

2. Pri vykonávaní tejto zmluvy môžu príslušné úrady, nositelia alebo súdy zmluvných štátov priamo komunikovať medzi sebou, ale aj so zúčastnenými osobami alebo ich zástupcami alebo prostredníctvom kontaktných miest v ich úradnom jazyku alebo v anglickom jazyku.

Článok 24

Žiadosti, vyhlásenia a opravné prostriedky, ktoré sa majú predložiť podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu v určenej lehote príslušnému úradu, súdu alebo nositeľovi, sú podané v stanovenej lehote, ak boli v tejto lehote podané príslušnému úradu, súdu alebo nositeľovi druhého zmluvného štátu. V takýchto prípadoch tento orgán vyznačí dátum doručenia písomnosti priamo na písomnosti a postúpi ju príslušnému orgánu druhého zmluvného štátu.

Článok 25

1. Nositelia, ktorí budú vykonávať výplatu dávok podľa tejto zmluvy, budú oslobodení od tejto povinnosti platbou v štátnej mene.
2. Ak má nositeľ vykonať platbu v prospech nositeľa druhého zmluvného štátu, vykoná sa platba v štátnej mene druhého zmluvného štátu.
3. Ak jeden zmluvný štát obmedzí devízový styk, obidva zmluvné štáty urobia bezodkladné opatrenia na zabezpečenie prevodu obojstranne dlžných súm podľa ustanovení tejto zmluvy.
4. Občania jedného zmluvného štátu, ktorí bývajú na území druhého zmluvného štátu, majú neobmedzenú možnosť dobrovoľne sa poistiť podľa právnych predpisov o starobnom poistení, poistení pozostalých a invalidnom poistení svojho domovského štátu, ak vzhľadom na toto poistenie získajú následne nárok na dôchodky plynúce z tohto poistenia.

Článok 26

1. Ak vznikne osobe podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu nárok na náhradu škody, ktorá vznikla na území druhého zmluvného štátu podľa jeho právnych predpisov, voči tretej osobe, platí, že nárok na náhradu škody prechádza na nositeľa prvého zmluvného štátu, ktorý je povinný poskytnúť dávky podľa vlastných právnych predpisov. Druhý zmluvný štát tento prechod uzná.
2. Ak majú nositelia obidvoch zmluvných štátov podľa odseku 1 nárok na náhrady z dôvodu toho istého prípadu škody, tak sú spoluveriteľmi. Vo vnútornom vzťahu sú povinní vykonať vzájomné vyrovnanie v pomere zodpovedajúcom plneniam, ktoré poskytli.

Článok 27

1. Problémy, ktoré vzniknú pri vykonávaní tejto zmluvy, budú riešiť príslušné úrady obidvoch zmluvných štátov vzájomnou dohodou.
2. Ak sa zmluvné štáty podľa odseku 1 nedohodnú, môže každý zmluvný štát požadovať, aby sa sporný prípad predložil trojčlennému rozhodcovskému súdu. Každý zmluvný štát určí jedného člena. Títo dvaja členovia volia prezidenta, ktorý je občanom tretieho štátu. Ak sa títo dvaja zvolení členovia na osobe prezidenta nedohodnú, vymenuje ho prezident Medzinárodného súdneho dvora. Rozhodcovský súd si sám riadi svoje konanie. Jeho rozhodnutie je pre zmluvné štáty záväzné.

PIATA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 28

1. Táto zmluva sa vzťahuje aj na poistné udalosti, ktoré vznikli pred nadobudnutím jej platnosti.
2. Táto zmluva nezakladá žiadne nároky na dávky za obdobie pred nadobudnutím jej platnosti.
3. Pre vznik nároku na dávku podľa tejto zmluvy sa prihliada aj na doby zabezpečenia (poistenia), ktoré boli získané pred nadobudnutím platnosti tejto zmluvy.
4. Táto zmluva sa nevzťahuje na tie nároky na dávky, ktoré sa vyrovnali vrátením príspevkov.

Článok 29

1. Skoršie rozhodnutia neodporujú použitiu tejto zmluvy.

2. Nároky osôb, ktorých dôchodky boli vymerané pred nadobudnutím platnosti tejto zmluvy, budú na základe žiadosti opätovne vymerané v súlade s jej ustanoveniami. Nové vymeranie môže byť nariadené aj z úradnej moci. Nové vymeranie nemôže v žiadnom prípade viesť k zníženiu doterajších nárokov oprávnených.
3. Nároky na dávky zo švajčiarskeho starobného poistenia, poistenia pozostalých a invalidného poistenia, ktoré získali občania Slovenskej republiky alebo ich pozostalí a ktoré nadobudli ako utečenci alebo občania bez štátnej príslušnosti, prípadne ich pozostalí, zostávajú zachované. Ustanovenie článku 5 platí rovnako.

Článok 30

Lehota na uplatnenie nárokov na základe doby zabezpečenia (poistenia) podľa článku 29 ods. 2, ako aj premlčacia lehota začínajú plynúť podľa právnych predpisov obidvoch zmluvných štátov, najskôr však odo dňa nadobudnutia platnosti tejto zmluvy.

Článok 31

1. Táto zmluva podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny budú vymenené čo najskôr v Bratislave.
2. Zmluva nadobudne platnosť v prvý deň druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa vykonala vzájomná výmena ratifikačných listín.

Článok 32

1. Táto zmluva sa uzaviera na dobu jedného roka a jej platnosť sa bude automaticky predlžovať na ďalší jeden rok, ak ju žiadny zo zmluvných štátov písomne nevypovie najneskôr tri mesiace pred uplynutím doby jej platnosti.
2. Ak bude zmluva vypovedaná, naďalej zostávajú v platnosti jej ustanovenia týkajúce sa nárokov, ktoré vznikli pred uplynutím doby jej platnosti. Takto získané nároky sa budú riešiť vzájomnou dohodou.

Na znak súhlasu splnomocnenci obidvoch zmluvných štátov túto zmluvu podpísali a opatrili pečaťami.

Dané v Berne 7. júna 1996 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v slovenskom a nemeckom jazyku, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za Slovenskú republiku:

Ábel Kráľ v. r.

Za Švajčiarsku konfederáciu:

Verena Brombacher v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.